Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
Mail behandelaar: **j.donner@barneveld.nl**
Telefoonnummer: **338**

Raadsvoorstel nr. 1882
Barneveld, 20 december 2021
Portefeuillehouder: D.J. Dorrestijn-Taal

Onderwerp: **De Derde Ronde, De Barneveldse Zonneladder herzien**

Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad de Barneveldse zonneladder vastgesteld. Naar aanleiding daarvan is een procedure opgezet voor het inrichten van zonnevelden. Tevens zijn doelen gesteld voor zon op land (175.000 panelen) en zon op dak (475.000 panelen). Hoewel zonne-energie in Barneveld zich gunstig ontwikkelt zijn er aanpassingen in het beleid nodig. Zo heeft de raad het belang van 51% lokaal eigenaarschap aangegeven, is in zowel de raad als de RES Foodvalley geconstateerd dat er een rem moet komen op zonne-energie op landbouwgrond en blijkt het elektriciteitsnetwerk de ontwikkelingen onvoldoende te kunnen bijbenen. De Derde Ronde, na twee rondes in de tender voor zonnevelden, geeft een aantal overwegingen en criteria die de zonneladder aanpassen aan de nieuwe voorwaarden en uitgangspunten.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:
1. In te stemmen met uitgangspunten zoals beschreven in hoofdstuk 4 van ‘De derde Ronde, De Barneveldse Zonneladder herzien’.

1. Inleiding
De Barneveldse Zonneladder is vanaf 10 juli 2019 in werking getreden. Het doel was, naast het stellen van doelen voor de ontwikkeling van zonne-energie in de gemeente Barneveld, om te komen tot een zorgvuldig proces rond het realiseren van zonneweides. Dit was het nieuwe onderdeel van het beleid rond zonne-energie. Zon op dak wordt vooral gestimuleerd via bestaande instrumenten als de energieloketten, financieringsmogelijkheden en rijkssubsidie. Zon op land vraagt om zorgvuldige afwegingen ten aanzien van het gebruik van de ruimte en de impact voor omwonenden. Het afgelopen jaar zijn in Barneveld negen voorstellen beoordeeld, waarvan zes nog in procedure zijn. Drie zonneweides worden op dit moment gerealiseerd, voor een vierde park is de omgevingsvergunning verleend, hiertegen loopt nog een beroepsprocedure. Twee zonneweides zijn nog in procedure. Op de daken liggen inmiddels zo’n 100.000 zonnepanelen, twee maal zoveel als in de energievisie 2015 – 2020, als doelstelling is geformuleerd. Dat is goed voor de elektriciteitsvoorziening van ongeveer éénderde van de Barneveldse huishoudens.
Sinds 2019 is er veel gebeurd. De RES Foodvalley 1.0 is vastgesteld door de raad. Daarbij zijn moties en een amendement ingediend die effect hebben op het energiebeleid van de gemeente. Er zijn publicaties verschenen van netwerkbeheerder Liander waaruit blijkt dat de opnamecapaciteit van het netwerk grenzen stelt aan de hoeveelheid zonne-energie die kan worden geleverd. De evaluatie van de Zonneladder heeft aanbevelingen opgeleverd voor verbetering van de procedure. In de warmtevisie is aandacht voor de opwekking van warmte uit zonnecollectoren en tot slot zijn er technische verbeteringen die zonnepanelen efficiënter maken en het landschap en de ondergrond meer ontzien.
Deze ontwikkelingen maken herziening van de Zonneladder noodzakelijk. In dit document wordt de laatste stand van zaken beschreven, worden nieuwe criteria voorgesteld en nieuwe toepassingen van zonne-energie in de gemeente Barneveld.

2. Door de raad gestelde kaders
- De Barneveldse Zonneladder
- Energievisie 2015 – 2020
- Warmtevisie
- Structuurvisie Windenergie

3. Effect/Meetbare doelstellingen
a) Meetbaar effect
- Het lokaal eigenaarschap bij zonnevelden is bevorderd
- Het gebruik van landbouwgrond voor energie-opwekking is beperkt
- Er worden maatregelen genomen om om te gaan met de beperkingen van het elektriciteitsnetwerk

b) Maatschappelijk effect

- Barneveld blijft actief in het ontwikkelen en gebruiken van duurzame bronnen

4a. Argumenten

4a.1. Nieuwe ontwikkelingen vragen om herziening van het beleid
De wens van 51% lokaal eigenaarschap, zuinige omgang met landbouwgrond en beperkingen in het elektriciteitsnetwerk maken herziening van de Barneveldse Zonneladder noodzakelijk.

4a.2. Het is te vroeg om de doelstellingen aan te passen
Hoewel het voor de hand ligt om met de beperkingen van het elelktriciteitsnetwerk de doelstellingen van het aantal zonnepanelen te verlagen zijn er redenen om dit niet te doen. Eerst kan gekeken worden naar mogelijkheden om binnen die beperkingen zoveel mogelijk zonne-energie op te wekken. Daarnaast geeft netwerkbedrijf Liander aan dat de beperkingen eind 2024 zullen zijn verholpen. Er is dan nog 6 jaar om aan de doelstellingen te werken.

4a.3. Aanbevelingen van de evaluatie van de Barneveldse Zonneladder kunnen worden toegepast
Evaluatie van de Barneveldse Zonneladder heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd dat kan worden toegepast in het herziene beleid.

4b. Tegenargumenten/kanttekeningen

4b.1. De doelstellingen kunnen niet gehaald worden door de beperkingen in het elektriciteitsnetwerk
Het is mogelijk dat Liander eind 2024 niet klaar is met de versterking van het netwerk, bijvoorbeeld als gevolg van personeelstekorten. Daarnaast kunnen er nog langer beperkingen bestaan in het landelijke netwerk van Tennet. Barneveld neemt deel in de werkgroep ‘Netwerkcapaciteit van de RES Foodvalley. Daar vindt regelmatig overleg plaats tussen gemeenten, netwerkbeheerders en provincies. Hierdoor is de gemeente op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kan daarop worden ingespeeld.

5. Alternatieve scenario's

Barneveld zou nu al de doelstellingen omlaag kunnen brengen omdat duidelijk is dat het energienetwerk de hoeveelheid van 650.000 zonnepanelen niet aan kan. Argument 4a2 geeft aan waarom de gemeente dat op dit moment niet doet.

6. Proces

Als De derde Ronde is vastgesteld wordt een procedure gestart waarbij initiatiefnemers vanaf een vastgestelde datum een voorstel in kunnen dienen. Dit voorstel wordt beoordeeld door een commissie die advies geeft over de aanvraag van een omgevingsvergunning. Vervolgens kan de initiatiefnemer een omgevingsvergunning aanvragen.

7. Financiële gevolgen

De werkzaamheden kunnen binnen het bestaande budget worden uitgevoerd.

8. Risico's

Mogelijk komen er binnen de gegeven uitgangspunten en voorwaarden geen geschikte voorstellen binnen. Blijft dat het geval dan zal het beleid weer moeten worden herzien.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J.J. Luteijn

Bijlagen:
1. De Derde Ronde
2. Reactienota Conceptnotitie De derde Ronde